

Mirosław Mikołajczyk , Andrzej Marzewski
radni Rady Powiatu Mrągowskiego

WPŁYNĘŁO
Rada Powiatu
w Mrągowie

Mrągowo, 21.02.2026r.

25-02-2026

ilość załączników
podpis

Przewodniczący Rady Powiatu w Mrągowie

Na podstawie art.21 ust. 9 ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym oraz art. 23 ust. 1 Uchwała Nr LXXVIII/372/2023 Rady Powiatu w Mrągowie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Mrągowskiego składamy poniższe interpelacje:

Szanowny Panie Starosto

Podczas sesji Rady Powiatu radca prawny obsługujący powiat przedstawił stanowisko, zgodnie z którym radny – realizując czynności kontrolne na podstawie art. 24 ustawy o samorządzie powiatowym – może otrzymać dokumenty wyłącznie do wglądu w siedzibie jednostki, natomiast uzyskanie kopii dokumentów możliwe jest jedynie po skierowaniu odrębnego wniosku do starosty. Stanowisko to należy naszym/moim zdaniem uznać za sprzeczne z obowiązującym prawem oraz utrwalonym orzecnictwem sądów administracyjnych, a jego przedstawienie podczas sesji Rady Powiatu mogło wprowadzić radnych w błąd co do zakresu ich ustawowych kompetencji kontrolnych.

Ograniczanie radnym możliwości uzyskiwania kopii dokumentów prowadzi do faktycznego uniemożliwienia wykonywania mandatu, a także narusza zasadę jawności życia publicznego oraz zasadę sprawowania kontroli nad działalnością organów powiatu.

W związku z powyższym proszę o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy Starosta uznaje stanowisko radcy prawnego przedstawione podczas sesji za zgodne z obowiązującymi przepisami prawa?
2. Czy Starosta potwierdza, że radni mają prawo otrzymywać kopie dokumentów niezbędnych do wykonywania mandatu bez konieczności składania dodatkowych wniosków proceduralnych?
3. Czy w Starostwie Powiatowym lub jednostkach organizacyjnych powiatu obowiązują praktyki lub regulacje ograniczające radnym dostęp do kopii dokumentów?
4. Czy Starosta podejmie działania w celu jednoznacznego potwierdzenia praw radnych wynikających z ustawy o samorządzie powiatowym oraz zapobieżenia dalszemu ograniczaniu ich uprawnień?
5. Czy Starosta zamierza zobowiązać jednostki organizacyjne powiatu do respektowania uprawnień radnych w zakresie dostępu do dokumentów?

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o samorządzie powiatowym radny ma prawo uzyskiwania informacji i materiałów oraz wglądu w działalność starostwa powiatowego i jednostek organizacyjnych powiatu.

W orzecnictwie sądów administracyjnych utrwalony jest pogląd, że uprawnienie to obejmuje nie tylko możliwość zapoznania się z dokumentami, lecz również prawo do otrzymywania ich kopii. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 maja 2017 r. (I OSK 1960/15) wskazał, że ograniczanie radnemu dostępu do dokumentów wyłącznie do wglądu stanowi naruszenie prawa do sprawowania mandatu.

W wyroku z dnia 12 czerwca 2018 r. (I OSK 2133/16) Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że uprawnienia kontrolne radnego muszą mieć charakter realny, a nie pozorny, co obejmuje możliwość utrwalania informacji poprzez sporządzanie kopii dokumentów.

Podobne stanowisko zaprezentował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie w wyroku z dnia 4 kwietnia 2019 r. (III SA/Kr 1242/18), wskazując, że odmowa udostępnienia kopii dokumentów może stanowić naruszenie ustawowych uprawnień radnego.

Rozstrzygające znaczenie dla wykładni przepisów posiada również wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 czerwca 2021 r. (III OSK 3652/21), w którym sąd jednoznacznie wskazał, że:

„Skoro radny ma prawo do uzyskiwania materiałów, to organ ma obowiązek mu je udostępnić w formie, o jaką radny wnosi, w tym poprzez sporządzenie kserokopii lub skanów.”

Należy jednocześnie wskazać, że zgodnie z art. 231 § 1 Kodeksu karnego funkcjonariusz publiczny, który przekracza swoje uprawnienia lub nie dopełnia obowiązków, działając na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega odpowiedzialności karnej. W orzecznictwie i doktrynie prawa podkreśla się, że świadome ograniczanie ustawowych uprawnień organów kontrolnych samorządu może być kwalifikowane jako niedopełnienie obowiązków służbowych.

Powołanie powyższej regulacji nie stanowi zarzutu wobec konkretnych osób, lecz wskazuje na konieczność zachowania szczególnej staranności przy interpretacji przepisów regulujących prawa radnych oraz obowiązki organów administracji publicznej.

W świetle powyższego przedstawiona podczas sesji interpretacja przepisów może naszym zdaniem prowadzić do nieuprawnionego ograniczania funkcji kontrolnej rady powiatu.

Z poważaniem,

Miroslaw Nikolajewykh
Andrzej Mańkowski